

Ettevõtluse tulud

Ettevõtlustulu iseloomustab seotus iseseisva majandustegevusega.

ETTEVÕTLUSTULU ON:

- ✓ kauba tootmisest, müümisest või vahendamisest saadud rahasummad;
- ✓ teenuse osutamisest või muust tegevusest, k.a loomingulisest või teaduslikust tegevusest saadud tulu;
- ✓ ettevõtlusega seoses saadud rahalised toetused ja stipendiumid (sh seaduse alusel või riigieelarvest makstavad stipendiumid ning seaduse alusel saadud toetused);
- ✓ samuti PRIA poolt FIE-le antud toetused, mis laekuvad otse kolmandatele osapooltele, kuid oma olemuselt on FIE toetused;

Näide

FIE soetab endale 2020. aastal liisinguga kombaini hinnaga 160 000 eurot. FIE omafinantseeringuks on 60 000 eurot ning lisaks taotleb ta PRIA-lt lisafinantseeringuks investeerimistoetust. PRIA määratud toetuse summat (100 000 eurot) FIE arveldusarvele ei kanta, vaid kantakse otse liisingu andja arvelduskontole, vähendades sellega liisingu kohustust.

Selline liisingulepingu rahaline kanne võrdsustatakse maksuarvestuses laekumisega arveldusarvele ja tasumisega arvelduskontolt.

Seega tuleb FIE-l PRIA toetus (100 000 eurot) näidata tuludes – tuludeklaratsiooni vormi E real „Toetused” ning kuludes – real „Põhivara soetusmaksumus”, s.t kulu, mis tehti põhivara soetamiseks.

- ✓ igasugune rahaline tulu, mida saadakse mitterahalises vormis (v.a mitterahalised toetused);

Näide

Hr Karu annab rendile renoveerimata ruumid 50 euroga kuus (ruumide rent on tema ettevõtlustuluks). Tulenevalt lepingust/kokkuleppest saab hr Karu rahalist tulu 30 eurot kuus, kuna rendile võtja tegeleb hr Karu eest renditud ruumide renoveerimisega. Ülejäänud rendi summa (20 eurot) tasaarveldatakse renoveerimise kuludega. Sellisel juhul on hr Karu ettevõtlustuluks ikkagi 50 eurot.

- ✓ rendi- või üüritulu ja litsentsitasu;
Kui maksumaksja on FIE-na registreeritud ning saadud rendi- või üüritulu ja litsentsitasu on tema ettevõtlustuluks, siis selline tulu deklareeritakse vormil E. Kui nimetatud tulu ei ole ettevõtlustuluks, siis deklareeritakse see vormil A.
Vara üürile või rendile andmisel või litsentsitasu saamisel võib füüsiline isik teha valiku, kas nimetatud tegevus on tema ettevõtlus või mitte. FIE-na saab ta saadud tulust mahaarvamisi teha,

- ✓ kuid peab tasuma ka sotsiaalmaksu.
Kui renditava/üüritava vara soetamismaksumuse on FIE kandnud oma ettevõtluse kuludesse ning vara pole võetud isiklikku tarbimisse ja vara turuhinda ei ole lisatud ettevõtlustulule, siis sellelt varalt saadud rendi-/üüritulu puhul on **alati** tegemist ettevõtlustuluga.
- ✓ finantstulu (sh panga poolt makstud intressid, raha erikontol hoiustamise eest);
Alates 2018. aastast maksustatakse kõik panga poolt makstavad intressid tulumaksuga. Kui pank on need saadud intressid deklareerinud maksudeklaratsioonis TSD ja need eeltäidetakse tuludeklaratsiooni vormil A, siis neid juba maksustatud intresse enam vormil E ei deklareerita.
- ✓ kahjukindlustuse varakindlustusjuhtumi korral saadud kindlustushüvitis, juhul kui selle kindlustusjuhtumiga seotud kindlustusmaksed või kindlustatud vara soetusmaksumuse on FIE oma ettevõtlustulust maha arvanud;
- ✓ ettevõtluses kasutatud vara võõrandamisest saadud tulu;
- ✓ isiklikku tarbimisse võetud vara turuhind;
Vara võõrandamisest saadud tulu või isiklikku tarbimisse võetud vara turuhind loetakse ettevõtluse tuluks juhul, kui vara soetamismaksumus või varale tehtud parenduskulud on eelnevalt kantud ettevõtluse kuludesse.
- ✓ välismaal toimunud ettevõtlusest saadud tulu;
Kui FIE teenib välisriigis ettevõtlustulu oma välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu, siis ei maksustata seda tulu Eestis. Tulu ja tehtud kulud deklareeritakse vormi E tabelis 1 (valida maksustamise meetodiks „V“ – vabastusmeetod). Selleks, et seda tulu Eestis ei maksustata, peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:
 1. ettevõtlustulu on teenitud FIE välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu
 2. välisriigis on saadud tulu maksustatud ning see on dokumentaalselt tõendatud
 3. tõendil on näidatud tasutud tulumaksu summa
- ✓ kõik muud tulumaksuseaduse alusel maksustatavad ettevõtlustulud.
Näiteks loetakse ettevõtluse tuluks Maksu- ja Tolliameti poolt tagastatud või muu kohustusega tasaarveldatud käibemaks.

Ettevõtlustulu saadakse muuhulgas ka teenustasuna võlaõiguslike (nt ostu-müügilepingu, käsunduslepingu vms) lepingute alusel.

Tuludeklaratsiooni vormil E kajastatakse tulud koos käibemaksuga.

Ettevõtlustulude arvestusperiood on kalendriaasta, olenemata sellest mitu kuud FIE kalendriaasta

jooksul tulu sai ja kas ta sai tulu ettevõtlusega tegelemise ajal, ettevõtluse peatamise ajal või pärast ettevõtluse lõpetamist. Seega tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse ettevõtlustulu olenemata selle laekumise ajast.

MIDA EI LOETA ETTEVÕTLUSTULUKS

Kuna füüsilise isiku ja FIE puhul on tegemist ühe ja sama isikuga, siis kõiki füüsilise isiku saadud tulusid ei loeta alati tema kui FIE ettevõtlustuluks. Siinkohal on vaja välja selgitada, mille eest füüsiline isik tulu saab. Järgnevalt näiteid, milliseid tulusid ei loeta isiku ettevõtlustuluks:

- ✓ palgatulu, mida saadakse töö- või teenistussuhtest; Olukorras, kus füüsiline isik töötab tööandja juures, allub tööandja juhtimisele ja kontrollile ning tema tööaja ja -kohustused on määranud tööandja.
- ✓ füüsilisele isikule kuuluvate väärtpaberite võõrandamisest saadav tulu;
- ✓ ettevõtlusega seotud ja seaduse alusel saadud mitterahalised toetused (näiteks põllumehele toetusena antud traktor);
- ✓ võetud laen, kuna see kuulub tagasimaksmisele;
- ✓ tulu, mis on maksustatud ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel ettevõtlustulu maksuga ettevõtluskonto (mitte FIE erikonto) kaudu. Ettevõtluskonto omanikul tuleb meeles pidada, et ta ei või samal või sarnasel tegevusalal tegutseda ka FIE-na.